

SANDE KOMMUNE
6084 Larsnes
Tlf. 70 02 67 00 Fax 70 02 67 01
sande.kommune@sande-mr.kommune.no
www.sande-mr.kommune.no

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Bård Dalen Arkivsaknr: 2016/746-1686/2017
Arkiv: H12

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
31/17	Formannskapet	04.04.2017

Saka gjeld: **HØYRING OM LOKAL FORSKRIFT OM RETT TIL SJUKEHEIMSPASS PÅ ELLER TILSVARANDE BUSTAD MED HEILDØGNSTENESTER**

Tilråding:

Sande formannskap viser til at kommunane har plikt til innan 30.06.2017 å utarbeide forskrift om tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarende bustad særskilt lagt til rette for heildøgntenester, inkludert kriterier for tildeling og venteliste.

Sande formannskap vedtek at ein i høyringa skal nytte framlegg til forskrift som er utarbeidd av arbeidsgruppe nedsett av Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd.

Framlegg til forskrift skal kunngjerast offentleg, i tillegg til at Helse- og oppvekstutvalet, Eldrerådet og Råd for likestilling for funksjonshemma skal ha forskrifta til uttale.

Høyringsfristen vert satt til den 05.05.2017.

Handsaming i Formannskapet :

Samr. som tilrådinga.

VEDTAK:

Sande formannskap viser til at kommunane har plikt til innan 30.06.2017 å utarbeide forskrift om tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarende bustad særskilt lagt til rette for heildøgntenester, inkludert kriterier for tildeling og venteliste.

Sande formannskap vedtek at ein i høyringa skal nytte framlegg til forskrift som er utarbeidd av arbeidsgruppe nedsett av Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd.

Framlegg til forskrift skal kunngjerast offentleg, i tillegg til at Helse- og oppvekstutvalet, Eldrerådet og Råd for likestilling for funksjonshemma skal ha forskrifta til uttale.

Høyringsfristen vert satt til den 05.05.2017.

Rett utskrift
SANDE SERVICEKONTOR, 6084 Larsnes, 5. april 2017

Tove Cathrine Kvamme
Politisk sekretær

Særutskrift:

Vedlegg:

	Framlegg til forskrift om kriterie for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarende bustad særskilt lagt til rette for heildøgnsstener.
24.06.2016	Helse og omsorgsdep. – Lovendring om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester
01.07.2016	Lovendringar – pas § 2-1e og hol § 3-2a
15.04.2016	Helse og omsorgsdep. – Prop.99L (2015-2016)
18.11.2016	Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd – Møtereferat sak 31/2016
	Ålesund kommune – Mandat for arbeidsgruppe

Saksopplysningar:

Sommaren 2016 vedtok Stortinget lovendringar i Pasient- og brukarrettslova og Helse- og omsorgstenestelova om rett til opphald i sjukeheim eller tilsvarende bustad særskilt lagt til rette for heildøgnsstener. Grunnlaget for lovendringa finn ein i Prop. 99 L (2015-2016).

Delar av lovendringane tok til å gjelde 01.07.2016 for det som inneheld ei stadfesting av gjeldande lov om retten til sjukeheimplass. Vedtak om kriterier for tildeling av slike kommunale tilbod og rett til å stå på venteliste er nytt og skal ha rettsverknad frå 01.07.2017. Kommunane må innan denne dato gjere vedtak i lokal forskrift om kriterier for retten til langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarende bustad eller å kome på venteliste til slikt tilbod.

Regjeringa planlegg å innføre nasjonale kriterie for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarende bustad tilrettelagt for heildøgnsstener, etter at ein har hausta erfaring med kommunale kriterie for tildeling av slikt tilbod, og når ein har evaluert forsøk med statleg finansiering av omsorgstenestene.

Tidsplan og arbeidet med framlegg til lokal forskrift

Utarbeiding av kommunal forskrift med kriterier for tildeling av langtidsplass i sjukeheim m.v. er ei pliktig oppfølging for kommunane som fyl av endringane i Helse- og omsorgstenestelova som tok til å gjelde 01.07.2016. Kommunestyret har frist til 30.06.2017 med å gjere vedtak med eigne kriterier og det er framlegg til desse som no skal ut på høyring. Nedanfor er tabell som syner tidsplan.

Tiltak	Organ	Frist
Utarbeiding av felles framlegg til forskrift for kommunane på Sunnmøre	Arbeidsgruppe nedsett av Samarbeidutvalet for SR	15.02.2017
Vedtak om å sende framlegg til forskrift ut på høyring	Formannskapet	04.04.2017
Utending til høyringsinstansar	Rådmannen	07.04.2017
Handsaming i Råd og utval	Eldrerådet	24.04.2017
Handsaming i Råd og utval	Helse- og oppvekst	03.05.2017
Handsaming i Råd og utval	Råd for likestilling og f.h	24.04.2017
Frist for merknad til høyringsframlegget	Høyringsinnstansane	05.05.2017
Handsaming av tilråding til ny forskrift	Formannskapet	06.06.2017
Vedtak ny forskrift	Kommunestyret	20.06.2017

Framdrifta er lagt etter gjeldande møteplan.

Andre vil få høve til å uttale seg etter at framlegget til forskrift vert offentleg kunngjort.

Forskrifta som no skal ut på høyring er eit framlegg som er utarbeidd felles for kommunane på Sunnmøre, etter initiativ frå Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd.

Rådmannen i Sande har hausten 2016 delegert til helse og omsorgssektoren å starte arbeidet med framlegg til forskrift. Saka vart drøfta i Sjustjerna Helse og omsorg, som sette ned arbeidsgruppe som kunne lage til felles framlegg for alle sju kommunane på søre Sunnmøre. I møte i Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd 18.11.2016 sak 31/2016, var tilsvarande sak drøfta med tanke på samordning for å unngå at alle kommunane skulle bruke store ressursar på dette arbeidet kvar for seg.

Ved å peike ut nøkkelpersonell frå nokre kommunar kunne ein få til eit effektivt og kvalitativt godt arbeid som alle kommunane kunne gjere seg nytte av i si saksutgreiing. Ålesund kommune fekk i oppdrag å lage mandat til arbeidsgruppa og stille jurist til rådvelde for arbeidsgruppa.

Arbeidet i sjustjerna vart difor avslutta til fordel for arbeidsgruppa under Sunnmøre Regionråd. Denne arbeidsgruppa har vore samansett av: Lindi Hjelkrem (Sula), Bjørn Magne Nordal (Giske), Birte Vegsund (Ålesund) og Oddvar Marøy (Ørsta). Jurist Line Tomassen medverka på slutten med viktige korrigeringar og rydding i oppsettet til endeleg framlegg.

Arbeidsgruppa har hatt 4 møter i tillegg til flittig korrespondanse på mail mellom møta. Framlegg vart levert sekretariatet i Sunnmøre regionråd for vidare utsending til kommunane.

Grunnlag for framlegg til lokal forskrift.

Plikt til å utarbeide lokal forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim eller heildøgnsbemanna bustad og føring av ventelister, er heimla i helse- og omsorgstenestelova § 3-2 a.

Retten til opphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt lagt til rette for heildøgnstenester, er heimla i pasient- og brukarrettslova § 2-1 e.

I arbeidsgruppa sitt mandat er det peika på sentrale dokument for arbeidet. Prop 99 L gir ei grundig utgreiing om bakgrunn for lovendinga og ulike konsekvensar endringane vil gi. I tillegg har helsedirektoratet sin publikasjon «Forsøk med statleg finansiering av omsorgstenester – Kriterier for tildeling av omsorgstenester», vorte brukt for dei delane som gjeld tildeling av langtids plass i sjukeheim.

Ved utarbeiding av forskrifter plikter ein å sikre medverknad frå dei partar som bestemmingane rettar seg mot. Høyringsframlegget har vore utarbeidd av fagadministrative leiarar og sakshandsamarar frå ulike kommunar på Sunnmøre. Kommunane som er representert i arbeidsgruppa kjem frå kommunar som har valt å løyse sine utfordringar med heildøgnstilbod på svært ulike måtar. Dette vurderer ein som ein styrke for det arbeidet som er gjort. For å ikkje unngå mistydingar og syte for eit ryddig regelverk, har arbeidsgruppa så langt som råd, unnateke å ta med bestemmingar om tilhøve som allereie er regulert i anna lov eller forskrift. Det har vore eit mål at forslaget skal innehalde dei områda lovendinga krev bestemmingar om og eller å vere kortfatta og ha eit enkelt språk.

Nokre sentrale tilhøve som lovendingane og lokal forskrift skal regulere :

Retten til tenester i forskrifta gjeld berre for langtidsopphald .

Tildeling gjeld for opphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad særskilt lagt til rette for heildøgnstenester.

Med omgrepet «tilsvarande bustad særskilt lagt til rette for heildøgnstenester» legg ein til grunn bustadar som har fast tilknytt helse- og omsorgsfagleg personell på døgnbasis der det er lagt til rette for å kunne gi tenester som svarer til det pasientar kan få i sjukeheim.

Det er nytt at kommunen frå 01.07.2017 skal bruke kommunale kriterier for dei faglege vurderingane som forvaltninga i kommunen skal nytte, når ein skal gjere vedtak om langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarande bustad med heildøgnsteneste.

Det vert og nytt at ein pliktar å føre venteliste over dei pasientane som fyller kriteria for langtidsopphald i sjukeheim eller heildøgnsbemanna bustad, men som må vente på å få slikt tilbod. Kommunen har eit godt hjelpemiddel til slik oversikt i fagprogrammet Gerica.

Endringane i lov og forskrift skal både sikre ein tydelegare rett for pasient eller brukar, samstundes som forvaltninga i kommunen innanfor sitt faglege skjøn, pliktar å ta omsyn til dei kriteria kommunen vedtek for tildeling av slike langtidplassar.

Ein rett til langtidsplass i sjukeheim eller tilsvarende bustad, ligg føre når det etter ei helse- og omsorgsfagleg vurdering er det einaste tilbodet som kan sikre naudsynte og forsvarlege helse- og omsorgstenester.

Dersom pasient eller brukar med forsvarleg hjelp kan bu heime i påvente av langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarende bustad, har ho/han rett til vedtak om dette. Kommunen skal føre venteliste over dei som får slikt vedtak.

Ei vurdering av kva tid ein tilstand er slik at sjukeheim er det einaste forsvarlege hjelpetiltaket, kan opplevast forskjellig. Pasient eller brukar, eller nære pårørande, vil ofte ha ei anna oppfatning enn fagpersonellet som skal gjere sine helse- og omsorgsfaglege vurderingar. I enkelte saker er ulike instansar i helsevesenet også usamde i sine vurderingar.

Kriterier som er nytta i framlegg til forskrift, har lagt vekt på dei kritiske spørsmåla som er vesentleg å få avklara når ein skal vurdere retten til langtidsopphald.

Det er og teke med kva vurderingar som vert viktige for å kunne realisere målsettingane om å legge til rette for at pasientar eller brukarar, skal kunne bu lengst mogleg i eigen heim.

Som del av dette pliktar helse og omsorgstenesta å legge til rette for og prøve ut dei hjelpetiltak og hjelpemiddel som er tilgjengelege.

Samspel med nære pårørande, kognitiv svikt og demens, er situasjonar som i mange saker set kommunen på prøve og som er krevjande for dei involverte. Ofte er det knytt mange såre følelsar til dei endringane som utspelar seg i desse livssituasjonane.

Ved utprøving av ulike tiltak pliktar kommunen også å ha eit vakent auge på tryggleiken til pasienten og vurdere konsekvensane eit avslag eller utsetting av opphald i sjukeheim kan gi.

Klageinstans og klagefrist

Tilbod om sjukeheimplass og helse- og omsorgstenester i eigen heim, er tenester som er heimla i både Pasient og brukarrettslova og Helse- og omsorgstenestelova. Klageinstansen for desse tenestene er Fylkesmannen og klagefristen er 4 veker.

Tildeling av kommunal bustad er ikkje ei lovpålagt teneste. Klageinstans på vedtak om kommunal bustad, er klageutvalet i den einskilde kommune. Reglane om klage er då regulert i Forvaltningslova og klagefristen er 3 veker.

I framlegget til forskrift her, vurderer arbeidsgruppa at ein ikkje bør skilje mellom den delen av eit vedtak som gjeld helse- og omsorgstenester i heimen og vedtak som gjeld tildeling av sjølv bustaden, då dette må sjåast i samanheng fordi det er del av eit samla tenestetilbod.

Arbeidsgruppa har ikkje fått avklara om ein må ha ei slik deling, men meiner ei deling er lite hensiktsmessig og kan skape unødige forvirring.

Arbeidsgruppa tilrår difor at Fylkesmannen er klageinstans for alle delar som forskrifta handlar om, og at tildeling av bustad her er å sjå på som ein integrert del av eit omsorgstilbod, jmf Pasient- og brukarrettslova §§ 2-1e (Rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bustad særskilt tilrettelagt for heldøgnsstenester) og 7-2 (Klage).

Vurdering og konklusjon:

Kommunane plikter innan 01.07.2016 å vedta forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim og bustad særskilt lagt til rette for heildøgntenester og føring av ventelister til slike tenester.

Før vedtak skal framlegg til forskrift ut på offentlig høyring.

Rådmannen tilrår at forslag til forskrift som er utarbeidd av arbeidsgruppa nedsett av Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionråd, vert lagt til grunn i høyringa.

Merknader til høyringsframlegget sendast Sande kommune innan 05.05.2017.

Saka vert å legge fram for formannskap og kommunestyre for endeleg godkjenning innan 30.06.2017.

Miljøkonsekvensar: Ingen

Økonomiske konsekvensar: Ingen direkte

Beredskapsmessige konsekvensar: Ingen

Larsnes, 27.03.2017

Asle J. Giske
Rådmann

Bård Dalen
Helse- og omsorgsjef